

УНИВЕРСИТЕТ
ПО БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

ОТЧЕТ
НА РЕКТОРА
МАНДАТ 2019 - 2022 г.

Уважаеми проф. Денчев – Председател на ОС,
Уважаеми членове на Общото събрание на Университета по библиотекознание и информационни технологии,

В съответствие със Закона за висше образование, Правилника за устройството, организацията и управлението на Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ) и във връзка с моралните императиви, които се явяват основа на ръководните практики за управление на този Университет, заставам пред вас, за да направя кратък, но съдържателен заключителния отчет на работата и постигнатите резултати на УниБИТ в края на мандата за периода на управление от 2019 до 2022 г.

През този отчетен период ректорското ръководство на Университета се състоеше от:

Проф. д.н. Ирена Петева	- Ректор;
Проф. д-р Тереза Тренчева	- Зам. Ректор по НИМД;
Проф. д-р Атанас Начев	- Зам. Ректори по УД;
и проф. д-р Иванка Павлова	- директор Дирекция „Образователни политики“ и Зам. Ректори по УД
Проф. д.н Иван Гарванов	- Зам. Ректор по КО и А.
Проф. Евгения Ковачева	- директор Дирекция „Научни политики“

Като изразявам искрена благодарност към ректорското, деканско и административното ръководство на университета с гордост заявявам, че мисията и основните цели и приоритети, заложи в мандатната програма са успешно реализирани. Специални благодарности изказвам на проф. Денчев – председател на ОС, който неуморно работи в името и за доброто на УниБИТ.

Мисията на ръководството на Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ) бе да утвърждава университета като уникална българска образователна институция със сериозна

научноизследователска и проектна дейност, в която се подготвят висококвалифицирани, социално и личностно мотивирани и адаптивни към работната среда и предизвикателствата на информационното общество специалисти за работа в различни области на обществено-икономическия живот, способни да общуват, да работят в екип и да поемат отговорността на граждани, призвани да допринесат за издигане на културното равнище на нацията и за интегрирането ни към европейските и световни ценности.

Основна цел на ръководството на УниБИТ бе развитието и утвърждаването му като университет, който участва активно във формирането и реализирането на държавните образователни политики в професионални направления 2.2. История и Археология; 3.5. Обществени комуникации и информационни науки; 4.6. Информатика и компютърни науки и 9.1. Национална сигурност.

Сред приоритетите на университета са: (1) Постигане на ново качество в обучението, в съответствие с Световните стандарти и Европейската референтна рамка на ключовите компетентности за учене през целия живот чрез изграждането на компетентностни профили в акредитираните професионални направления; (2) Бързо и пълноценно усвояване на съвременните информационни и комуникационни технологии и тяхното използване в практиката, с прилагане на европейските образователни стандарти и европейската квалификационна рамка; (3) Актуализиране на учебните планове и програми за пълното им хармонизиране с критериите на водещите в тази сфера български и чуждестранни висши училища; (4) Разкриване на нови, перспективни специалности, които да отговарят на обществените потребности и интереси на българския и европейския пазар на труда; (5) Развиване и утвърждаване на системата за продължаващо обучение като фактор за повишаване на професионалната квалификация на своите възпитаници.

Не на последно място приоритет е запазването на българската духовност и традиции и възпитанието на младите хора в изконните морални и етични ценности.

С промените в ЗВО от 2020 г. УниБИТ като всички висши училища в Р България изпълнява своя специфична **Политика за развитие на УниБИТ**, утвърдена от Министъра на образованието и науката. Работата по **Политиката за развитие на УниБИТ** бе насочена към изпълнение на **6 основни цели, 17 задачи и 42 индикатора**. На базата на представените ежегодни отчети, **Политиката за развитие на УниБИТ** бе оценена с максимална оценка **4** за **2021** и оценка **3.85** за **2022 г.**

Естествено независимо от новите условия в които функционира УниБИТ **основна задача на ръководството и през изминалия мандат** бе да съхрани академичната привлекателност и финансовата стабилност на университета.

Предизвикателство беше да се осигури възходящо развитие на институцията с качествено образование и удовлетворени и реализирани студенти, особено във време на икономически и финансови проблеми в държавата, демографска криза, занижени ценности и условия на почти две годишна пандемия.

Продължихме да отстояваме принципите на отговорност, стабилност, практичност и ангажираност – принципи, които са заложи в мандатната програма за развитие на УниБИТ, като естествено продължение на принципите на управление на предишното ректорско ръководство.

С удовлетворение и гордост мога да заявя, че мисията на ръководството на УниБИТ да утвърждаваме университета като уникална българска образователна институция със сериозна научноизследователска и проектна дейност е изпълнена успешно.

Съгласно националните и вътрешно университетски нормативни документи, определящи дейността на висшето образование и научната дейност в България, в Университета са постигнати резултати, които са обособени в шест основни категории: 1. *Акредитация и рейтингова оценка*; 2. *Учебна дейност*; 3. *Научноизследователска и международна дейност*; 4. *Развитие на академични състав*; 5. *Финансово състояние*. 6. *Административно-стопански дейности, които ще представя в резюме.*

1. Акредитация, СУКО и рейтингова оценка

Акредитационни процедури по професионални направления в периода 2019 – 2022 г.

През отчетния период успешно са преминали всички акредитационни и следакредитационни процедури в НАОА, с най-високи оценки, което е едно признание за качеството на работата на академичния и административния състав на университета.

Държа да отбележа и получената **акредитация от Австрийската агенция за осигуряване на качеството и акредитация** на всички магистърски и докторски програми (Agency for Quality Assurance and Accreditation Austria) за периода от 10.02.2021 г. до 22.07.2025 г.

През м. март 2022 г. е подаден доклад-самооценка с придружаващата го документация по процедура за оценяване на Проект за откриване на филиал в гр. Свиленград на УниБИТ. През м. октомври 2022 г. Акредитационния съвет на НАОА дава положителна оценка на Проект за откриване на филиал на УниБИТ в гр. Свиленград.

Система за управление на качеството в периода 2019 - 2022 г.

През отчетния период системата за управление на качеството е актуализирана в съответствие с промените в нормативната уредба и нарастващите изисквания по отношение ефикасността. През м. януари 2022 г. е направената атестация на академичния състав за периода 01.01.2017-31.12.2021 г., резултатите от, която показват сериозните постижения в научната и образователна дейност, както и стремежа към академично израстване.

В същия период с цел утвърждаване на принципите на академичната етика са приети и Правила за подаване, разглеждане и решаване на предложения, жалби и сигнали от студенти и докторанти на Университет по библиотекознание и информационни технологии, които са част от системата за управление на качеството.

В съответствие с заложените цели за непрекъснато осъвременяване методите на преподаване в съответствие с последните добри европейски и световни практики е приета „**Методиката за разработване на учебната документация основана на компетентностен подход**“, като част от Наръчника по качество.

Актуализиран е Правилник за атестиране на академичния състав на УниБИТ, утвърден от Академичния съвет на 21.12.2021 г.

През отчетния период УниБИТ успя да запази своето второ място сред държавните висши училища в Рейтинговата система в ПН 3.5, 4.6 и 9.1, както и да се позиционира на трето място сред държавните висши училища в ПН 2.2.

Рейтингова система 2022 г.

Оценките на направленията, поставени в **Рейтинга на висшите училища в България за 2022 година** и акредитацията от НАОА им, е както следва:

Направление	Рейтинг 2022	Акредитация
4.6 ИКН	2 място от държавните	9.02 до 2023г.
9.1 НС	2 място от държавните	9.42 до 2025г.
3.5 ОКИН	2 място от държавните	9.32 до 2024 г.
2.2 ИА	3 място от държавните	9.04 до 2025 г. ?

2. Учебно-образователна дейност

Прием на студенти

През отчетния период УниБИТ успешно реализира пълния си прием на студенти в образователно-квалификационната степен „бакалавър“ във всичките направления и специалности.

През отчетният период записалите се студенти в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ по професионални направления е, както следва: ОКС „БАКАЛАВЪР“ (1) История и археология – 159; (2) 3.5 Обществени комуникации и информационни науки – 658; (3) 4.6 Информатика и компютърни науки – 1002; (4) 9.1 Национална сигурност – 321.; ОКС „МАГИСТЪР“ (1) История и археология – 28; (2) 3.5 Обществени комуникации и информационни науки – 408; (3) 4.6 Информатика и компютърни науки – 2102; (4) 9.1 Национална сигурност – 301. , като биха могли да се направят следните изводи на база, постъпилите данни:

Независимо от демографския срив в България и а последиците от пандемията COVID-19 интересът към предлаганите бакалавърски и магистърски програми запазва своята устойчивост, като за някои бележи и значителен ръст .

Учебно-образователен процес

Учебният процес в специалностите на Факултета по библиотекознание и културно наследство, Факултета по информационни науки и Департамента за общообразователни дисциплини се осъществява съобразно нормативните документи за висше образование и съвременните европейски стандарти. Една от сериозните отговорности на двата факултета е адаптиране на учебните планове както към интересите на бъдещите специалисти, така и към потребностите на пазара, съпроводено с повишаване на качеството на обучение. **Учебното съдържание в бакалавърските и магистърските програми е актуализирано, броят на изучаваните дисциплини – оптимизиран, уеднаквени са кредитите в различните форми на обучение.**

Във връзка с ограничаване разпространението на COVID-19 и въвеждане на извънредното положение в страната, изключително бързо учебния процес беше адаптиран към електронна среда и успешно реализиран в неприсъствена форма. Дълга да отбележа съвместната работа на колегите от двата факултета в този изключително тежък период, която даде възможност да продължи работата и съответно изпълнението на основната мисия и задачи на УниБИТ. В резултат на отговорното отношение на целия академичен състав Платформата за дистанционно обучение ILIAS и платформата за електронно обучение MOOLDE са обогатени с нови материали. С цел подобряване качеството на обучението в

условията на извънредното положение е проведено анкетно допитване до студентите, което показва тяхната удовлетвореност от процеса на обучение.

През отчетния период се подобри значително планирането и управлението на учебният процес на базата на въведените онлайн форми, базирани на Google Docs, като електронни протоколи, електронни досиета на студентите, въведено е онлайн кандидатстване, както и онлайн подаване на документи за множество услуги, свързани с организацията на учебният процес.

Увеличена е тежестта на текущия контрол при формиране на крайната оценка по всяка една дисциплина, чрез минимум 2 (две) текущи оценки. Промени има и в начина на формиране на семестриалното (текущото) оценяване - увеличен е броят на формите за контрол чрез минимум 2 (две) текущи оценки.

Надграждащо, професионално и продължаващо обучение

ЦПО към УниБИТ предлага широка гама от квалификационни курсове по различни професии и разнообразни форми на обучение, като през отчетният период са проведени 16 квалификационни курса по лицензирани професии и специалности и 4 специализирани курса. Екипът на ЦПО към УниБИТ участва активно в национални и международни проекти, които са в областта на следдипломното продължаващо и професионално обучение, като в периода 2019 – 2022 г. е работил по 2 проекта, финансирани по програма Erasmus + K2, както и по 2 проекта, финансирани от ФНИ на МОН.

Кариерно развитие

В периода 2019 – 2022 г. дейността на Кариерния център при УниБИТ премина по обичайния за подобни звена начин - както с провеждане на индивидуално консултиране на студентите Като едно от най-основните неща, които следва да бъдат отчетени в посочения период е стартирането на сайта на Кариерния център. Неговото допълване и обновяване продължава, но в основата му е информация към студентите за кандидатстване с насоки за създаване на CV и мотивационно писмо, подготовка за интервю за работа и започване на първа работа. В галерията от частта Алумни на сайта са включени видео визитки на възпитаници на УниБИТ, с чието кариерно развитие университетът се гордее. Това са наши колеги, продължили като преподаватели или в администрацията на УниБИТ, в културни институции или в бизнес среда.за кандидатстване за стажове и работа, така и със събития от масов характер.

Студентски стипендии и стажове

През отчетния период регулярно и в срок са провеждани кампании за отпускане на стипендии на студенти, съгласно ПМС 90/2000г. Броят на отпуснатите стипендии на студенти по критерий „среден семестриален успех“ е приблизително еднакъв за всяка учебна година, като тенденция е с всяка година месечният им размер да се увеличава. Увеличил се е броят на отпуснатите стипендии за студенти, обучаващи се в приоритетни професионални направления.

От стартирането на проект BG05M2OP001-2.013-0001 „Студентски практики – Фаза 2“, изпълняван от МОН по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР) 2014-2020, през 2020 г. до декември месец 2022 г., в него са взели активно участие студентите от специалност „Библиотечен и информационен мениджмънт“ и „Архивистика и документалистика“. Стаж са положили над 92% от студентите в редовна и задочна форма на обучение от ОКС „Бакалавър“ и над 65% от ОКС „Магистър“ на специалността „Библиотечно-информационен и културен мениджмънт“. Този висок процент на участие в проект „Студентски практики – Фаза 2“ (към ноември 2021 г.) е доказателство за активността на студентите и желанието им да приложат в реална работна среда получените знания и умения от академичното обучение.

3. Научноизследователска и международна дейност.

Научноизследователска дейност

УниБИТ е университет с утвърдени традиции в изграждането на връзката между обучение, наука и бизнес и научноизследователската дейност (НИД) е неотделима част от цялостната дейност на членовете на академичния състав.

В периода 2019 – 2022 г. привличането на средства за финансиране на научни изследвания в УниБИТ се осъществява основно от няколко източника: чрез Европейските рамкови програми за научни изследвания и иновации; чрез национални проекти и програми и по реда на Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна дейност.

През отчетния период УниБИТ работи по 11 Erasmus+ проекта и един H2020, 7 от които са одобрени за финансиране през 2020 и 2021 г.

Академичният състав на УниБИТ работи **активно по изпълнението на проекти за научно-приложни изследвания, привлечени по реда на Наредбата** за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна дейност, като през отчетния период **са финансирани повече от 80 проекта.**

В резултат на дългогодишните усилия на Председателя на Общото събрание на Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ) проф. д. ик. н. Стоян Денчев, на основание чл. 6, ал. 1 и ал. 2, т. 6 от Закона за насърчаване на научните изследвания и в изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 – 2030 г., с **Решение на Министерски съвет № 731 от 21 октомври 2021 г. беше приета Национална научна програма „Сигурност и отбрана“.**

Програмата, насочена към редица ключови обществени предизвикателства пред научните изследвания и иновации в областта на сигурността, е подкрепена и от министерствата на отбраната и на вътрешните работи на Република България.

В изпълнение на целите на научната програма, а именно да работи за повишаване на националния научен капацитет в областта на сигурността и отбраната, УниБИТ участват в изпълнението на 42 от общо 51 задачи на Програмата.

Националните програми, в които УниБИТ е включен през отчетния период, са:

- Национална научна програма, финансирана от МОН – 1 проект;
- Национална програма „Европейски научни мрежи“ – 2 проекта. Към тези проекти УниБИТ има чуждестранни партньори от Fondazione Politecnico Di Milano S2d2, Италия, KULeuven, Белгия;
- Националната пътна карта за научна инфраструктура – 1 проект;
- ОП НОИР – 1 проект;
- Регионален център за нематериално културно наследство под егидата на ЮНЕСКО – 2 проекта;

Международна дейност

Въпреки ограниченията на пандемията УниБИТ реализира активна международна дейност с всички партньори, чрез участие в международни конференции, семинари, летни училища, младежки обмен и мобилност както по програма Erasmus+, така и в рамките двустранни споразумения за сътрудничество. След отпадането на ограниченията Международния пътуващ семинар се проведе в Дубай, в рамките на Експо 2020

Публикационна дейност

В резултат на научноизследователската и публикационна активност на преподавателите от УниБИТ през отчетния период (2019 – 2022 г.) са постигнати следните резултати:

През периода 2019 – 2022 г. Академично издателство „За буквите – О писменехъ“ е издало общо 282 издания включително Електронни издания – 60 бр. Най-голям е делът на електронните учебници, което се дължи на политиката на УниБИТ за безплатен и лесен достъп на студентите и докторантите до учебни материали.

Кирило-методиевският вестник „За буквите – О писменехъ“ е единственото по рода си научно-публицистично илюстрирано издание. За периода 2019–2022 г. са издадени 15 броя на вестника, 2 бр. от които са издадени във връзка с осъществяването на инициативи с национален характер. През месец април бе подготвено, публикувано и широко разпространено юбилейно издание на български и на английски език, посветено на 200-годишнината от рождението на Георги Раковски, а материалите публикувани в него са плод на дългогодишната научноизследователска дейност на водещи институции и специалисти работещи по проблемите на Българското възраждане. През 2021 г. бе издаден и специален брой на английски език, представящ България на световното изложение Експо 2020 Дубай.

Научно списание „Издател“ - излиза два пъти годишно и включва публикации на български език и английски език, налично както в традиционния – хартиен формат, така и в електронен, на сайта на изданието и на Central and Eastern European Online Library (CEEOL), като в периода 2019–2022 г. са публикувани 8 бр. и е създаден сайт на списанието. Научно списание издател е в процедура по кандидатстване за неговото индексирание в Scopus и Web of Science.

Съгласно Регистъра на академичния състав в периода 2019 – 2022 г., академичният състав на УниБИТ е реализирал следния брой научни публикации по професионални направления: (1) 2.2. История и археология – 279 бр.; (2) 3.5 Обществени комуникации и информационни науки – 1693 бр.; (3) 4.6 Информатика и компютърни науки – 443 бр. (4) 9.1 Национална сигурност – 232 бр. Общият брой на публикациите в отчетния период е 2647 бр., от които 192 бр. са в Web of Science и 184 бр. са в Scopus.

По отношение на публикациите в Web of Science и Scopus Университетът отчита трайна тенденция към повишаване на броя на индексираните

публикации и това е видно от представените в Доклада за наука данни през отчетните години на мандата.

Широката географска и международна разпространеност на партньорите на Университета показват интернационализация и международно измерение на научния продукт на УниБИТ. Безспорен атестат за качеството на научната продукция на академичния състав на УниБИТ е и очертаващата се тенденция на нарастване на цитиранията в чужбина, както следва: (1) В Scopus - 162 цитирания; (2) В Web of Science - 177 през отчетният период.

Продължи да се реализира Утвърдената практика за допълнително стимулиране на научната активност на преподавателите през последните години е предоставянето на 10 дни платен творчески отпуск за целия академичен състав в началото на всяка календарна година.

През отчетния период в УниБИТ се подобри материалният статус на преподавателите и служителите като беше повишено основното трудово възнаграждение в съответствие с общата политика за увеличение на възнагражденията на лицата, заемащи академични длъжности.

Осигурени бяха средства и за допълнителни възнаграждения за постигнати годишни резултати.

В периода 2019 - 2022 г. в УниБИТ са зачислени общо 258 докторанти, от тях 110 са държавна поръчка, съответно в редовна форма на обучение - 48 и в задочна форма на обучение - 65. В самостоятелна форма на обучение са зачислени 148 докторанти, като тенденцията е това да са утвърдени специалисти от практиката, които проявяват интерес към научна работа. През академичната 2022-2023 г. Университетът текущо е обучавал общо 208 докторанта в 3 професионални направления (3.5. Обществени комуникации и информационни науки, 4.6. Информатика и компютърни науки, 9.1. Национална сигурност). В същите направления през в периода 2019 - 2022 г. ОНС „доктор“ са придобили общо 145 души, а НС „доктор на науките“ са придобили 7 лица.

4. Развитие на преподавателските и научни умения на академични състав.

Към настоящият момент отчетния период академичният състав на ОТД на УниБИТ се състои от 137 лица, заемащи академични длъжности. От тях 42 заемат АД „професор“, 48 - „доцент“, 29 - „главен асистент“ и 18 - „асистент“, като през отчетния период са проведени 39 конкурса за заемането на академични длъжности, както следва: (1) Главен асистент - 23; (2) Доцент - 10; (3) Професор - 6. В есенната сесия на 2022 г. са обявени още 5 конкурса, съответно за Доцент - 2 и за Професор - 3.

От така представените данни става ясно, че университета поддържа тенденцията за регенериране на академичния състав, като се има предвид, че **преобладават конкурсите за главен асистент**. Конкурсите са равномерно разпределени по факултети.

5. Финансово състояние

През отчетния период УниБИТ е действащо предприятие с финансова стабилност, което няма задължения към доставчици и няма кредити. През този период УниБИТ е работил в режим на строги икономии и са извършвани основно разходи, свързани с приоритетните плащания, както и разходи по изпълнение на спечелените проекти. През периода Сметна палата извърши ежегодните финансови одити, като във всеки един е изразено немодифицирано мнение, че годишният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на УниБИТ.

Във връзка с ПМС №235/01.08.2022 г., считано от 01.07.2022 г., след решение на Академичния съвет бе направена актуализация на основните трудови възнаграждения на академичния състав на УниБИТ. След направен анализ на възможностите, с последващо решение на Академичния съвет са актуализирани и заплатите на административния състав също считано от 01.07.2022 г.

6. Административно-стопански дейности

През отчетния период бяха регулярно провеждани обществени поръчки с предмет закупуване и доставка компютри, периферни устройства, друга техника и софтуер за нуждите на Университет по библиотекознание и информационни технологии както за обезпечаване на различните проекти, така и за обогатяване и обновяване на материалната-техническата база на Университета.

Продължи дооборудването и поддръжката на базата на „Младежкия научно изследователски център“ в с. Стойките.

Увеличи се автопарка на УниБИТ, което допринася за реализацията на летните университети и други учебни пътувания и пътувания с изследователска цел.

През отчетния период Компютърна лаборатория “Джон Атанасов” организира или участва в различни дейности свързани с осигуряване на учебния процес, обезпечаване на мрежовата инфраструктура, участва активно в организиране и провеждане на различни университетски събития като публични защити и лекции, заседания, срещи с представители с институции, семинари,

научни конференции, кръгли маси, изложби и други, проведени на територията на университета. Екипът на лабораторията активно участваше също и в изграждането и поддържането на множество сайтове свързани с научната дейност на университета.

По отношение на сградния фонд на УниБИТ: Предприетите мерки след направеното през 2020 г. належашо обследване, анализ и оценка на текущото техническо състояние на носещата конструкция на сградата, установените пропуски, отклонения и повреди в резултат на дефекти при изпълнението на конструкцията, са свързани с определяне на приоритетни дейности и необходимото за тях финансиране. През отчетния период Министерството е уведомено за належащите потребности от допълнителни целеви финансови средства в размер на 840 000 лв. по § „Капиталови разходи“ по бюджета за 2022 г. на Университета.

По отношение на осигуряване на общежития на студентите на УниБИТ – През отчетния период са предприети съответните действия и е осигурено настаняването на всички нуждаещи се студенти.

Разбира се не бих пропуснала дейността на БИЦ, LibLab, Институтите и лабораториите, които реализираха широк спектър от дейности и инициативи, допринасящи за развитието и утвърждаването на УниБИТ.

Уважаеми колеги в заключение искам да изкажа своята благодарност и признателност на академичния и административния състав, студентите, докторантите и разбира се на ръководния състав на всички звена на университета благодарение на работата на всички имаме основание да се гордеем с нашия Университет, като една изключително модерна образователна институция.

На добър час скъпи колеги и светли празници!

Благодаря за вниманието!